

Vår saksbehandler: Astrid Grydeland Ersvik
Vår ref.: 1152590 (2020_00408)

Vår dato: 16.06.2020
Deres ref.: 20/1243

Høringssvar: Høring - 20/1243 Høring - kompetanse i barnevernet, varsling til fornærmede og etterlatte, og regulering av bruk av sakkyndige i barnevernet

Norsk Sykepleierforbund (NSF) har fått innspill til høringen fra Landsgruppen av helsesykepleiere. Våre merknader er på et overordnet nivå.

Våre viktigste innspill:

- Kravet om masterkompetanse, veiledning og veiledet praksis støttes.
- Innføres mulighet for varsling, må denne være tydelig regulert, klart avgrenset og tilpasset barns behov.
- Vi støtter departementets forslag til regulering av bruk av sakkyndige.

Om kompetanse

NSF støtter departementets forslag om endringer i § 2-1 om at saksbehandlere, leder og stedfortreder i barnevernet bør ha en barnevernsfaglig master. For å oppnå den ønskede kompetansestyrkingen og kvalitetshevingen i kommunale tjenester for barn og unge, er masterutdanning for barnevernansatte, for jordmødre og helsesykepleiere avgjørende. Det er derfor positivt at lovforslaget også åpner for andre relevante masterutdanninger. Dette er i tråd med vårt innspill til høringen om kompetansebehov i barneverntjenesten (2017)¹. Her pekte vi blant annet på behovet for at barnevernet har, eller tilknytter seg helsefaglig kompetanse. Helsefremmende og forebyggende kompetanse inngår i dette. Erfaring og alder spiller også en rolle når man skal jobbe med komplekse og krevende familiesaker. Videre pekte vi på at kompetansen i barnevernet ikke kan sees løsrevet fra kompetansen i samarbeidende tjenester.

Vi erfarer at barnevernets kompetanse på barns helsemessige utvikling og evne til å se denne i en totalsammenheng, ikke alltid er tilfredsstillende. Det tilsier behov for å knytte til seg slik kompetanse, fortrinnsvis gjennom et strukturert, forpliktende og gjensidig samarbeid mellom barnevernet og helsestasjon- og skolehelsetjenesten, jordmortjenesten og fastleger. Eksempelvis kan kompetansen og kjennskapen til familiene som helsestasjon- og skolehelsetjenesten innehar, være viktig å trekke inn både under vurdering av barnevernssaker og når tiltak skal besluttes. Tidvis iverksettes barneverntiltak som inngår i den vanlige/tilpassede veiledningen som helsestasjonen tilbyr familier. I et utredningsperspektiv er det viktig å koble på både helsestasjon- og skolehelsetjenesten, men også barneavdelinger i tilfeller hvor de kjenner barnet og familien. Godt fungerende Familiens hus (familiesentre) kan bidra til å understøtte en bredt innrettet hjelp for barnet og familien.

Med bakgrunn i dette støtter vi også forslaget om en lovfestet plikt til veiledning av ansatte og til å tilby veiledet praksis for studenter. Med plikt til å tilby veiledning av studenter må det også følge finansiering. Uten bedre rammebetingelser

¹ Kompetansebehov i barneverntjenesten Høringssvar Norsk Sykepleierforbund 2017

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 0 24 09
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Faktura adresse:
sykepleierforbundet@invoicedrop.com

er det vanskelig å prioritere å bruke knappe ressurser på praksisveiledning og -organisering. Det må også stilles krav til veilednings-kompetanse hos praksisveiledere, og legges til rette for å opprettholde og utvikle denne kompetansen.

Ansatte i barneverninstitusjoner skal minimum ha bachelorutdanning, mens leder og stedfortreder skal ha barnevernfaglig eller annen relevant masterutdanning. Det er nærliggende å tenke at arbeid med de mest sårbare og krevende barna innenfor barnevernet burde tilsi behov for flere ansatte med høyere kompetanse. Forslaget er derfor slik vi ser det et absolutt minimumskrav, og bør vurderes endret.

Det foreslås ikke endrete kompetansekrav for ansatte i omsorgssentre for EMA. Her vil vi vise til vår høringsuttalelse til Omsorgssenterloven² (2016): *Departementet ønsker ikke å definere spesifikke kompetansekrav. NSF mener det må være et krav til formell barnefaglig kompetanse og at omsorgssentra også har ansatte med barne- og ungdomshelsefaglig kompetanse. Helsesøstre (nå helsesykepleiere), barnesykepleiere, psykiatriske sykepleiere er noen aktuelle grupper. For alle ansatte må det stilles krav til relasjonskompetanse. Kravet til politiattest videreføres. I vårt høringsvar til Endring i kvalitetsforskriften - Forslag om hjemmel til å gi dispensasjon til kravene i kvalitetsforskriften i ekstraordinære situasjoner³ (2015), uttalte vi: Vi er særlig bekymret for at man foreslår lavere bemanning og flere ansatte uten relevant fagutdanning.*

Om varsling til fornærmede og etterlatte

NSF har ikke tatt entydig standpunkt til forslaget om det bør innføres en mulighet for å gi begrenset informasjon til fornærmede eller etterlatte om oppfølging av barnet/ungdommen. Hensynet til barnevernets tillit gjennom streng praktisering av taushetsplikten taler mot. Det samme gjør hensynet til barnets beste. Et barn eller en ungdom som utfører den type handlinger det her er snakk om, vil være i en sårbar og krevende livssituasjon, som en kan tenke seg forsterkes hvis informasjon om vedkommende deles utenom hjelpeapparatet. Samtidig gjelder hensynet til barns beste også det barnet som måtte være fornærmet eller etterlatt i en sak, og dets familie. Behovet for forutsigbarhet og trygghet er høyst forståelig. Hensynet til samfunnsvernet må også vektas. Åpnes det for at slik varsling kan gis, mener vi den må være tydelig regulert, klart avgrenset og begrenses til et minimum av opplysninger. Varsling må tilpasses barnas ønsker og behov, og det må sikres en god innretning på varslingen.

Om regulering av bruk av sakkyndige i barnevernet

NSF støtter departementets forslag om at det innføres en forskriftshjemmel om at departementet kan gi forskrift om krav til sakkyndiges mandat og rapporter, og om krav til sakkyndiges egenerklæring i barnevernssaker.

Med vennlig hilsen

Lill Sverresdatter Larsen
Forbundsleder

Kari Elisabeth Bugge
Fagsjef

Kopi: Landsgruppen av helsesykepleiere NSF

² Omsorgssenterloven Høringssvar NorskSykepleierforbund 2016

³ Endring i kvalitetsforskriften Høringssvar NorskSykepleierforbund 2015

